

PASIENIO ANGLIES DIOKSIDO KOREKCINIS MECHANIZMAS (PADKM) TAIKYMO SRITIS

Muitinės Departamento veiklos priežiūros ir netarifinių priemonių kontrolės skyrius
Vyriausioji inspektorė
Jolita Undžytė

Muitinės terminai

- ▶ **importas** - išleidimas į laisvą apyvartą, kaip nustatyta 2013 m. spalio mėn. 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013 (toliau – SMK) 201 str. arba laikinas įvežimas perdirbti, po kurio perdirbtos prekės išleidžiamos į laisvą apyvartą SMK 256 str.;
- ▶ **Importuotojas** - asmuo arba įmonė, kuri įveža prekes į šalį iš užsienio, atsako už muitinės formalumų atlikimą, mokesčių sumokėjimą ir prekių atitiktį vietos teisės aktams;
- ▶ teritorijų, kurios sudaro **ES muitų teritoriją**, sąrašas pateiktas SMK 4 str.;
- ▶ **muitinės deklarantas** – SMK 5 str. 15 p. punkte apibrėžta, kad deklarantas – asmuo, pateikiantis muitinės deklaraciją, laikinojo saugojimo deklaraciją, įvežimo bendrąją deklaraciją, išvežimo bendrąją deklaraciją, reeksporto deklaraciją arba pranešimą apie reeksportą savo vardu, arba asmuo, kurio vardu tokia deklaracija arba pranešimas yra pateikiamas
- ▶ **įgaliotas PADKM deklarantas (importuotojas arba netiesioginis atstovas)** asmuo, kurį pagal 17 straipsnį įgaliojo kompetentinga institucija.
- ▶ **trečioji valstybė** – šalis, kurios nėra ES narė;
- ▶ **kilmės šalis** - šalis ar teritorija, kurioje įvyko paskutinis esminis, ekonomiškai pagrįstas perdirbimas ar apdorojimas, kaip apibrėžta atitinkamuose muitinės teisės aktuose (SMK 60 str. 2 d. ir SMK deleguotojo akto (SMK-DA) 2015/2446 32 straipsnyje);
- ▶ **grąžintos prekės (SMK 203 str.)** - tai prekės, kurios yra išleistos į laisvą apyvartą ir atleidžiamos nuo muitų, nes anksčiau buvo Sąjungos prekės, arba todėl, kad jos buvo iš pradžių eksportuotos kaip Sąjungos prekės, arba todėl, kad jos anksčiau buvo išleistos į laisvą apyvartą, ir kadangi jos atitinka tam tikras sąlygas (pvz., jos yra išleistos į laisvą apyvartą per trejus metus po to, kai buvo anksčiau eksportuotos).

Taikymo Sritis

- ▶ **Importuojamoms Reglamento 2023/956 I priede** nurodytoms prekėms.
- ▶ prekių **kilmės šalis yra trečioji** valstybė (Reglamento (ES) Nr. 952/2013 59 str.), kai tos prekės arba pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 256 straipsnyje nurodytą laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą iš tų prekių perdirbti produktai importuojami į Sąjungos muitų teritoriją.
- ▶ I priede išvardytoms prekėms, kurių kilmės šalis yra trečioji valstybė, kai tos prekės arba pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 256 straipsnyje nurodytą laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą iš tų prekių gauti perdirbti produktai įvežami į šalia Sąjungos muitų teritorijos esančią dirbtinę salą, stacionarią ar plūduriuojančią struktūrą ar bet kurią kitą valstybės narės kontinentiniame šelfe arba išskirtinėje ekonominėje zonoje esančią struktūrą (**neaktualu, nes neturime**).

PADKM prekių Kategorijos (I priedas)

- ▶ 1. Cementas;
- ▶ 2. Elektros energija;
- ▶ 3. Trąšos;
- ▶ 4. Geležis ir plienas;
- ▶ 5. Aliuminis;
- ▶ 6. Cheminės medžiagos (vandenilis

01, 07, 40, 42, 43, 44,
45, 46, 48, 61, 63, 68;

Procedūroms,
kurioms
taikoma

IŠIMTYS

- ▶ Jei importuojama prekių, nurodytų Reglamento I pr. mažiau nei 50 tonų per kalendorinius metus. (2025 m. spalio 8 d. (ES) 2025/2083 VII pr.)
- ▶ **Vykdančią karinę veiklą** gabenamoms arba naudojamoms prekėms, kaip nurodyta pagal Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/2446 1 str. 49 punktą;
- ▶ prekėms, kurių kilmės šalis yra viena iš Reglamento **III priedo 1 punkte** išvardytų trečiųjų valstybių ir teritorijų:
  - Kilmės šalis: Islandija; Lichtenšteinas; Norvegija; Šveicarija;
  - Kilmės teritorija: Biuzingenas; Helgolandas; Livinjas; Seuta; Melilja

Komisijos
deleguotojo
reglamento (ES)
2015/2446 1
straipsnio 49
punkte pateikta
apibrėžtis

- ▶ Vykdančią karinę veiklą gabenamos arba naudojamos prekės – prekės, gabenamos arba naudojamos vykdančią šią veiklą:
- ▶ a) **veiklą, kurią organizuoja arba kuriai vadovauja** vienos ar daugiau valstybių narių arba trečiosios šalies, su kuria viena ar daugiau valstybių narių yra sudariusios susitarimą vykdyti karinę veiklą Sąjungos muitų teritorijoje, **atitinkama karinė vadovybė**, arba
- ▶ b) **karinę veiklą pagal:**
  - Europos Sąjungos bendrą saugumo ir gynybos politiką (BSGP) arba
  - Šiaurės Atlanto sutartį, pasirašytą Vašingtone 1949 m. balandžio 4 d. (NATO).

Kas gali įgyti autorizuoto deklaranto statusą

- ▶ **importuotojas**, kai pateikia muitinės deklaraciją dėl prekių išleidimo į laisvą apyvartą savo vardu ir savo naudai; ir kai importuotojas taip pat yra deklarantas, turintis leidimą pateikti muitinės deklaraciją ir deklaruoja prekių importą;
- ▶ **netiesioginis muitinės atstovas**, kai muitinės deklaraciją pateikia netiesioginis muitinės atstovas, paskirtas pagal SMK18 str.; tais atvejais, kai importuotojas yra įsisteigęs už Sąjungos ribų; arba kai netiesioginis muitinės atstovas, turintis autorizuoto deklaranto statusą, **sutiko** atstovauti importuotoją, kai jis yra įsisteigęs ES. **Paskirtas netiesioginis muitinės atstovas turi būti įsisteigęs ES ir atitikti muitinės atstovų sąlygas, nustatytas atitinkamos valstybės narės;**

2020 m. spalio 9d. Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos Finansų ministerijos generalinio direktoriaus įsakymas Nr. 1B-810 „Dėl muitinės ir reeksporto deklaracijų pateikiamų elektroninėmis duomenų apdorojimo priemonėmis ir raštu, surašymo taisyklių patvirtinimo“

- ▶ **16.3.8 Atstovo statuso kodas (3/21)**“ - nurodomas deklaracijos bendrosios dalies lygmenyje. Bendrajame administraciniame dokumente duomenų elementas įrašomas laužtiniuose skliaustuose, prieš deklaranto arba atstovo pavadinimą. Pateikiant šį duomenų elementą nurodoma:
  - ▶ 16.3.8.1. skaičius „1“, jeigu prekes deklaruoja deklarantas/importuotojas;
  - ▶ 16.3.8.2. skaičius „2“, jeigu prekes deklaruoja tiesioginis atstovas;
  - ▶ 16.3.8.3. skaičius „3“, jeigu prekes deklaruoja netiesioginis atstovas.

Muitinės pareigos nuo 2026 m.

- ▶ tikrinti autorizuoto deklaranto statusą importuojant PADKM prekes (Reglamento 4 str.);
- ▶ neleidžia importuoti prekių jokiam kitam asmeniui, išskyrus įgaliotąjį PADKM deklarantą (Reglamento 25 str. 1 d.).
- ▶ teikti informaciją Europos Komisijai dėl importuojamų PADKM prekių (Reglamento 25 str. 2 d.).
- ▶ Bendradarbiauja su kompetentinga institucija ir EK.

Nuo 2026 m. Sausio 1 d. teikiant deklamaciją į Muitinės sistemą:

- ▶ Sistema automatiškai atmes deklaraciją, jei nebus įrašyta autorizuoto deklaranto duomenys (arba bus neatitikimų) ar kitas atitinkamas virtualus dokumentas išimčiai taikyti.
- ▶ Taip pat Muitinė Vadovaujantis SMK 46 str. 1 d. 8 d., 22 str. 1 d. ; 188 str. – gali atlikti bet kokį muitinį tikrinimą.

**TARIC
dokumentų tipų
kodai,
naudojami
muitinės
deklaracijoje
nuo 2026-01-01**

- ▶ **Y128 – PADKM autorizuoto deklaranto nr. (duomenų elementas 12 03 001 000 arba 12 04 001 000)**
- ▶ **Y137 - De minimis išimtis (iki 50 t.)**
- ▶ **Y238 - Prašymas gauti įgaliotojo PADKM deklaranto statusą pateiktas iki 2026 m. kovo 31 d.**
- ▶ **Y134 - Prekės, kilusios iš Biuzingeno, Heligolando arba Livinjo.**
- ▶ **Y135 - Vykdamt karinę veiklą gabenamos arba naudojamos prekės.**
- ▶ **Y136 - Elektrinė energija, pagaminta, arba vandenilis, kurio kilmės vieta yra valstybės narės išskirtinė ekonominė zona arba kontinentinis šelfas (2 straipsnio 3b dalis; taikoma tik kodams 2804 10 00 ir 2716 00 00).**
- ▶ **Y237 – EU kilmės prekės**

Prekėms
kurioms
taikomos kitos
išimtys nei
nurodyta
Reglamente

► **Grąžintoms prekėms (SMK 203 str.)**

Keltą pavyzdžių, kada PADKM Reglamento nuostatos netaikomos:

Procedūra:

- **6123 - reimportas po laikino išvežimo arba;**
- **6110 - reimportas po eksporto**

Nėra PADKM objektas, nes išlieka EU kilmė (rinktis išimti)

Paiškinimas:

Muitinės procedūra 23 taikoma Sąjungos prekėms ir jos taikymo tikslas yra sugrąžinti prekes į Sąjungą nepakeistu pavidalu, todėl tos prekės negali būti perdirbtos iš esmės ir yra EU kilmės.

Muitinės procedūra 10 taikoma Sąjungos prekėms eksportuojant į trečią šalį.

- **Atkreiptinas dėmesys, kad įgyvendinimo laikotarpiu** deklaruojantys asmenys privalės įtraukti grąžintas prekes, apibrėžtas SMK 203 str., į savo metinę PADKM deklaraciją, tačiau jie turi įvesti „nulis“ už šių prekių bendrąsias įterptąsias emisijas.

Grąžinto prekės, kurios yra PADKM objektas

Grąžintos prekės – prekės kurioms anksčiau buvo įforminta laikinojo įvežimo perdirbti procedūra (**SMK 205 str.**) ir jos buvo re-eksportuotos.

Procedūra:

- ▶ **6131** – reimportas po re-eksporto, kai prieš tai buvusi procedūra **3151**- re-eksportas po laikino įvežimo perdirbti.
- ▶ **4051** - kai prekėms buvo taikoma įvežimas perdirbti procedūra ir po perdirbimo išleista į laisvą apyvartą:
- ❖ PADKM prekė perdirbama į produktą, kuris nebėra PADKM objektas ir galutinis produktas išleidžiamas į laisvą apyvartą ES (Įgyvendinimo Reglamento 6 str.), nuo 2026 sausio 1 d. importuotojas ar netiesioginis muitinės atstovas turi turėti autorizuoto deklaranto statusą, bei teikti metines ataskaitas apie prekių, taikomų vidaus perdirbimui, kiekius ir įterptąsias emisijas.

